

„Döntennem kellett a politikusi és a vállalkozói karrier között. Az utóbbit választottam, s úgy érzem, helyesen döntöttem.“

A fény barátnője...

Az aranyérmes feltaláló...

Egy sikeres és boldog ember...

Menedzserré kellett válnia...

Ilyen és ehhez hasonló címmel tucatnyi cikk jelent meg az elmúlt években Fenyő Mártáról. Mind igaz, ám életútja, pályáive ismeretében találtam egy sokkal kifejezőbbet: First Lady.

Merthogy többszörösen is az. Persze ez nála nem az államfők feleségének kijáró titulust jelenti, hanem a világelsőséget egy csomó dologban. Mindjárt itt a legújabb: Brüsszelben átvehette a Feltalálók Lovagrendjét. Személyében először kapta magyar állampolgár és először hölgy ezt a kitüntetést. 1985-ben az Ifjú Feltalálók Világkiállításáról a

fődíjat hozta haza találmányukkal. Hetvennégy ország majd kétezer újdonsága közül lett első a Evolite lámpa. Tudtommal ő az első igazán sikeres feltaláló Magyarországon, aki ha az üzletről kérdezik, nem a panasz-lajstrommal kezdi, mint a legtöbb honi vállalkozó. Élenjár még a minden nehézségen átsegítő optimizmusban, a hihetetlenül ötletgazdag tenniakarásban, továbbá az egy fő/napra jutó boldogságérzetben.

A svábhegyi lakásból páratlan panoráma nyílik a városra. Alattunk picike domb a Gellérthegy, pontszerű csupán a Szabadság-szobor, makettnagyságú a Parlament. Fenyő Márta megszokhatta már az elmúlt tizenkét év alatt a pompás látványt, mégis boldog, valahányszor kilép a teraszra. Nem felejtí, hogy az építkezés éve alatt volt olyan eset – nem is egyszer –, amikor tíz deka párizsit is meg kellett fontolni. Két gyerekkel éltek akkor egy fizikus és egy közgazdász kutató fizetéséből. De ő nem szeret rágódni ennél nagyobb problémákon sem. Mellesleg azokban az években kezdte első kutatásait a polarizált fénykezelés hatásmechanizmusáról, és hogy nyugodtan dolgozhasson, egy havi ezerkétszáz forintos állást vállalt.

- Ha segítő és támogató körülmények vettek volna körül – mint ahogyan ez sohasem volt így –, akkor ma sokkal előbbre tartanánk. A rengeteg rászoruló, beteg ember esetében csomó szenvedést, kórházi ápolást, korai nyugdíjazást meg lehetett volna spórolni. Még a nemzetközi siker sem könnyítette meg az Evolite lámpa hazai karrierjét. Hiába próbálkoztam éveken át, egyszerűen nem találtam olyan magyar céget, amely vállalta volna a gyártást.

Fenyő Márta javaslatai és találmányai túl korán jöttek Magyarországon. Egyenesen istenkáromlásnak tekintették szakmai körökben, amikor a hetvenes években kijelentette: „Bizonyos területeken az ultrahang-diagnosztika helyettesíteni tudja majd a röntgendiagnosztikát is.” Értetlenség fogadta az Optix röntgenképkorrektort, amely átvilágításkor kiemeli a vizsgált részeket, ráadásul feleakkora sugárdózissal ér el jó képminőséget. Ezt a találmányt aztán Svédországban hasznosították. Az Evolite lámpa gyártási és értékesítési jogát pedig egy svájci cég vette meg 1986-ban, és Biopton néven árulják szerte a világban.

- *Sokan csodalámpának vélik a találmányodat. Valóban az?*

- A tudomány nem a csodák világa, de az eredményeink tényleg csodálatosak. Kollégáimmal 1981-ben jutottunk arra a gondolatra, hogy a lábszárfekélyes betegek gyógyításához nem feltétlenül szükséges a drága és nehezen elérhető lézerforrás. E már-már népbetegségnek tekinthető, kellemetlen, fájdalmas állapot kezelésében kiváló eredmények érhetők el a lényegesen olcsóbb, polarizált fényű lámpával. Rengeteg érzékületes, főleg idős ember életét keseríti meg ez a fájdalmas, olykor évekig sem gyógyuló betegség. A fényterápiával az esetek többségében látványos és gyors javulást érünk el, a fájdalom pedig már néhány kezelés után csökken, illetve megszűnik.

- *Hogyan működik, milyen elven gyógyít a polarizált fény?*

- A legegyszerűbb, ha már az említett lábszárfekély példáján keresztül magyarázom el. Ha rossz a keringés a lábakban valamilyen - ez főként időseknél fordul elő -, akár egy külső sérüléstől, akár a kipattanó visszerek miatt piciny seb keletkezik a lábon. A nem kielégítő keringés következtében a helyszínre kevés oxigén jut, a seb felülfertőződik baktériumokkal, s a csekély számú és csökkent aktivitású immunitásért felelős sejt nem képes megbirkózni a feladattal. A seb egyre nagyobb lesz, egyre fájdalmasabb, egyre elviselhetetlenebb. A környezetében lévő hámsejtek szinte fuldokolnak az oxigénhiánytól, s a csökkent ellenállóképesség miatt a baktériumok óriási pusztítást végeznek a sebfelületen. Mit tesz ilyenkor a polarizált fényt kibocsátó Evolite-Bioptron lámpa? Aktivizálja az immunkompetens sejteket, amelyek már egy-két kezelést követően nagy intenzitással kezdik bekebelezni a baktériumokat. Ennek köszönhetően a sebek felszíne már két-három kezelés után feltisztul, a fájdalom megszűnik. Ugyancsak a polarizált fénykezelésnek köszönhetően a jelen lévő hám-és kötőszöveti sejtek sokkal gazdaságosabb oxigénfelhasználási mechanizmusra váltanak, és így sokkal jobban tudják hasznosítani a rendelkezésre álló kevesebb oxigént is. Ez azt jelenti, hogy ahelyett, hogy fuldokolnának és elpusztulnának, életben maradnak, és egészségesen sokszorozódni kezdenek. Ezenkívül a fényterápia serkenti a

vérkeringést, és ezáltal fokozza az odaáramló oxigén és immunkompetens sejtek mennyiségét. Ezen folyamatok együttese azt eredményezi, hogy az amúgy évekig nyitott, váladékozó, fájdalmas fekélyek napról napra szemmel láthatóan tisztulnak, szinte látjuk az egészséges hámszövet bekúszását a seh letre. Néhány kezelés után ez az immunstimuláló hatás már szervezeti szinten is jelentkezik. Azért vagyok nagyon büszke minderre, mert rendkívül bonyolult biokémiai jelenségeket tudományos igényű kísérletekkel, nemzetközileg elismert szaktekintélyek közreműködésével sikerült igazolni.

- *A lábszárfekélyen kívül mi mindenre áldásos még a fényterápia?*

- Másik sikerágazatunk a nagyon problémás, pattanásos arcbőrű fiatalok gyógyítása. Korábban el sem tudtam volna képzelni, hogy ennyi tinédzser szenved ettől, és hogy milyen súlyos lelki következményei lehetnek ennek az állapotnak. Mikor bejönnek hozzánk, olyan hihetetlenül gátlásosak, alig mernek az ember szemébe nézni. Látszik, hogy félnek a világ. Nagyon sajnálom őket, és mélyen együttérzek velük. Amikor elkezdjük a kezelést, néhány nap múlva a hatalmas, gyulladt pattanások visszahúzódnak, számuk egyre csökken. A gyerekek egyre vidámabbak, egyre magabiztosabban járnak a gyógycentrumba. Néhány hét, maximum egy-két hónap múlva lényegesen szebb vagy teljesen gyógyult lesz a bőrük. Volt például egy tizenhét éves kislányunk, Éva, aki már nyolc éve szeretett volna megszabadulni rendkívül csúnya pattanásaitól. Mindent megpróbált, antibiotikumok tömegét szedte vele, többféle hormonkezelésen is átesett, eredménytelenül. Édesanyja kétségbeesetten hozta el hozzánk, utolsó reményként, mert Éva már az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Osztálytársai csúfolták, fiú barátáról természetesen álmodozni sem mert. Kitartóan járt a kezelésekre, s ennek meg is lett az eredménye. Azóta leérettségizett, és ma sikeres marketingmenedzser egy komoly cégnél, ahol nap mint nap rengeteg emberrel tárgyal. És történetének csúcса, hogy boldog kapcsolatban él a párjával. De más, mindenféle makacs bőrgyógyászati problémára is látványos és gyors megoldást jelent a polarizált fény. Volt nemrég egy másik betegünk, egy kislány, akinek az alsó ajka közepén egy felhasadás húzódtott. Ez

minden alkalommal, ha a kislány nevetett, vagy szélesebbre húzta a száját, felrepedt, vérzett, és rettentő fájdalommal járt. Édesanyja szintén az utolsó reménysugárként keresett fel bennünket. Három napig kezeltük a polarizált fényvel, és tökéletesen rendbe jött. Gondolhatod, milyen boldogok voltak, hiszen szegényke már évek óta mosolyogni sem mert, nemhogy nevetni... Van még néhány olyan krónikus bőrgyógyászati eset, amelyekre az Evolite lámpa előtt a hagyományos módszerekkel nem találtak megoldást. Egy asszonynak például évekig repedezett, sebes volt a tenyere. Semmiféle háztartási munkát nem tudott végezni. Néhány hetes kezelés után ő is teljesen meggyógyult. Az ilyen betegek természetesen csodálampának tartják az Evolite-ot, pedig nem az. Csupán egy roppant egyszerű, ám hatásos eszköz a kezünkben, amellyel az emberek szenvedéseit enyhíthetjük. És ez engem teljes mértékben boldoggá tesz.

Márta szavainak igazát lassan húszezer gyógyult beteg igazolja. Férjével közös vállalkozása a Nagymező utcai Biopton Gyógycentrum nemcsak emiatt egyedülálló a világon.

- Ilyen tudomásom szerint valóban nincs máshol. Hiszen mint a polarizált fényterápia egyik feltalálója, az ezzel kapcsolatos alap- és alkalmazott kutatások szervezője, vezetője az évek során rengeteg ismeretanyagot gyűjtöttem össze. Így meg tudom ítélni, hogy mi mindenre használható eredményesen ez a terápia. Jelenleg öt sebész és egy bőrgyógyász szakorvos, magasan kvalifikált asszisztensek, továbbá gyógykozmetikusok dolgoznak nálunk.

Mégpedig ugyanolyan hévvel és lelkesedéssel, mint ahogyan főnökasszonyuk teszi. A gyógycentrumba belépő már a recepciónál megkapja az első „terápiát” a mindig kedves, halk szavú Margótól, akinek tapintata és mosolya felér egy gyógykezeléssel. Es ez folytatódik a kezelőszobákban is. Nem csoda hát, hogy vendégkönyvük tele van hálás bejegyzésekkel. S az is megtörtént már, hogy egy néni váratlanul Márta kezét akarta megcsókolni nem várt gyógyulása fejében... Érthetetlen számomra, hogy miért nem akadt itthon, Magyarországon gyártója az Evolite-lámpának. Miért nem láttak azonnal fantáziát benne? Miért kellett már megint hagyni, hogy

egy nagyszerű magyar találmányból külföldön húzzanak hasznot? Márta helyében, azt hiszem, már a legtöbb ember mélységesen elkeseredett volna.

- Engem nem ilyen fából faragtak. Néha türelmetlen vagyok, de pesszimista soha. Gondold el, milyen óriási eredmény, hogy néhány orvos már hozzánk küldi a betegét. Mekkora elismerése ez a munkánknak?

Hallgatom Mártát. Szavainak lendülete magával ragad. Vajon miből meríti hihetetlen energiáját? Abból, hogy már gyerekkorában dolgoznia kellett nyaranként, hogy több jusson a család asztalára? Így is csak az érettségi évében kapta meg élete első új ruhadarabját. Sokáig bátyja kinőtt holmijait vagy másoktól kapott használt ruhákat hordott. Igaz, azok is remekül mutathattak nyúlánk, kisportolt alakján.

- *Úgy is mondhatni, anyagiakban szerény, ám szellemiekben gazdag családban nőttél fel.*

- Édesanyám olyan csodálatos, nagyszerű ember volt, akihez csak a testvére, Imre nagybátyám volt fogható. Mindketten végtelenül jóságosak, szolidak, szerények, adakozók voltak, hogy szinte alig illettek ebbe az acsarkodó, irigy, mohó földi világba. Édesanyám idegen nyelvű levelező volt egy külkereskedelmi vállalatnál, harminchat évig ott dolgozott. Neki, szegénykémnek, soha semmilyen luxusban nem volt része. Pár ruhája, bizsuja volt csupán, de még ezekből is elajándékozgatott azoknak, akiknek még ennyi sem jutott. Külföldön életében kétszer volt, nászúton Velencében, és amikor én már kamaszlány voltam, egy pár napos bécsi úton. Ezekből az élményekből táplálkozott egész életében. Örülök, hogy nekem több adatott meg, és hogy ma már én is tudok adakozni. Visszatérve a családomhoz, Imre nagybátyám is maga volt a jóság, a bölcsesség, a segítőkészség. Bárki fordult hozzá gondjával, bajával, teljes odaadással segített. Noha a mai értelemben vett karriert nem mondhatott magáénak, kivétel nélkül mindenki becsülte, szerette. Gyermekkorom harmadik meghatározó személyisége a bátyám, Gábor volt. Sokat voltunk együtt, annak ellenére, hogy szüleink elváltak, és én édesanyámmal mentem az új házasságába. Gábor apánkkal maradt. Ő ápolta 1956 után bekövetkezett haláláig. Apám szinte vallásosan hithű kommunista volt, a szó nemes és igazi értelmében. Olyannyira, hogy számára az

akkori felismerések hatalmas csalódást, törést jelentettek. Teljesen belebetegedett, amikor rájött, milyenné tették az általa oly nagyra értékelt rendszert. Bátyám örökölte szüleink idealizmusát, nyitottságát a világra, és apám ágán a családra örökített zenei tehetségét. Ő ma a MÁV Szimfonikusok igazgatója. Mindig nagyon büszke voltam rá, ma is az vagyok.

- Mennyire hagytak mély nyomot benned ezek az évek? Említetted egyszer, hogy szomorú gyerekkorra emlékszel. Szüleitek válása biztosan megviselt benneteket.

- Igen. Nagy bizonytalanságot okozott bennem a család szétszakadása, a testvéremtől való elválás. Annak ellenére, hogy kívánni sem lehetett volna jobb nevelőapát édesanyám második férjénél. Szellemi vonatkozásban nagyon gazdag gyerekkorom volt. Nevelőapám kimagaslóan művelt, széles látókörű, okos ember volt, aki jól bánt velem, az alapvetően nagyon vásott, rossz kölyökkel. Végtelenül dacos, nehezen kezelhető gyerek voltam. Ő viszont nagy türelemmel, remek pedagógiai érzéssel vezetett be a képzőművészet, az építészet, a zene világába, és megtanított tájékozódni ezeken a területeken. Ő szeretett meg velem a könyveket, ő nyitotta fel a szememet a nyelvtanulás fontosságára, vele olvastam először a Bibliát (56-ban, a kényszerű otthonlét alatt. Ezt azóta is az emberiség egyik legfontosabb olvasmányának tartom.

- Gyerekként megmutatkozott-e benned a későbbi tudós feltaláló?

- '56-os bezártságunk hozott elő ilyen típusú jelzéseket. Agytámlákból teniszhalóként funkcionáló falat készítettünk a bátyámmal, a szoba közepére helyeztük, s egész álló napon át „teniszeztünk”, mondanom sem kell, nem igazi ütőkkel. Ugyancsak ekkortájt apró forgácsokra reszeltük a maradék csonkgyertyát, és megolvastva kis mécseseket készítettünk, így tovább tartott. De ezeket az apró, ma már nevetségesnek tűnő játékokat leszámítva, nem emlékszem más fontosabb „találmányomra”. Engem akkor kizárólag a játék érdekelt, és a versenyszerű úszás. Ez meg is látszott a tanulmányi eredményemen. Tanulásra nem fecsértem az időmet, fegyelmezetlenségem az iskolában rettentően irritálta mindig a tanárokat. Olyannyira, hogy végül is a harmadik iskolában sikerült befejeznem az általánost. Magatartásomra csak egyetlen példa. Az első

intőmet hatévesen, talán a második iskolai napon sikerült beszerezni, a következő szöveggel „Lánya a vigyázzállás alatt legyet fogott!” Ezt az intőt még nagyon sok követte. Ellenőrzőmben mindig pótlapokat kellett befűzni, hogy elférjen a nem kevés rosszalló osztályfőnöki és igazgatói bejegyzés. Magatartásjegyem soha nem volt hármasnál jobb, azt is erős jóindulattal kaptam meg. Szegény édesanyám minden iskolai fogadóóráról sírva jött haza.

- Ezek ismeretében nehéz téged elképzelni, amint szigorúan biflázod az olyan kemény tárgyakat, mint a fizika vagy a biológia, a matematikáról már nem is beszélve...

- Szerencsére ezeket nem kellett tanulnom. Ezeket valahogy tudtam. Így aztán a középiskolában elég szép eredményeket sikerült produkálnom a különböző tanulmányi versenyeken. Az Eötvös József Gimnáziumba jártam német tagozatos osztályba. Nagy hálával és szeretettel gondolok vissza elsősorban magyar- és történelemtanáromra. Előbbinek a magyar nyelv és irodalom iránti végtelen igényességemet köszönhetem, utóbbinak pedig azt, hogy olyan dialektikus történelemszemléletet plántált belénk, aminek ma is hasznát veszem. Korábban nem foglalkoztam politikával, nem is érttem hozzá, őszintén szólva nem is érdekelt. Mostanában azonban rettentően zavar, hogy - képletesen szólva – mindent a szemétre hajítanak válogatás nélkül, azt is, ami jó volt. Mert például az oktatási rendszer – a hiányosságaival együtt is – nagyon sokat adott nekem. Valószínűleg a tanárok felkészültsége és elhivatottsága miatt. Vadságom, fegyelmezetlenségem, szemtelenségem és nem tanulásom ellenére is hallatlanul sokat gazdagodtam középiskolás éveim alatt, és végül is akadály nélkül jutottam be az ELTE Természettudományi Karának fizikus szakára a sokszoros túljelentkezés ellenére. Az egyetemet meglehetősen nehéz anyagi körülmények között végeztem el, a Medicor Művekkel kötöttem ösztöndíjszerződést. Ők öt éven át fizettek havi ötszáz forintot, nekem viszont az egyetem után öt évig ott kellett dolgoznom. Am ezt egy percre sem bántam meg. Ott kerültem kapcsolatba az orvosbiológiai kutatásokkal, s ez azóta is a szenvedélyem. Az én életfilozófiám egyébként is az, hogy mindent igyekszem jól csinálni, s egyszer csak észreveszem, hogy tulajdonképpen már örömöm is telik benne.

Ezt a kijelentést úgy pontosítanám, hogy amit meg kell csinálni, azt megcsinálom, de nagyon hamar kitalálom, hogy miért is ez a legjobb a környezetemnek és nekem is. Ekkor már nem is olyan nehéz szívesen végezni a dolgot. Ez az élet minden területére vonatkozik. A Medicorban volt egy találmányom, az Optix röntgenképkorrektor. Am annak ellenére, hogy a cég legjobban előkészített gyártmánya volt – ezt ők mondták, nem én-, végül is nem itt, Magyarországon valósult meg. Mégis nagyon fontos volt ez az időszak számomra, mert itt tanultam meg küzdeni. (Akkoriban ez a kifejezés még nem létezett, tevékenységemet a mai terminológiával menedzselésnek is lehet nevezni.) Ezután kandidátusi aspirantúrára mentem a SOTE Biofizikai Intézetébe, ahol a lézerefény biológiai hatásaival foglalkoztam. Ekkor ismerkedtem meg Mester professzor tevékenységével. Ő és munkatársai lézerefénnyel gyógyítottak lábszárfekélyeket. Igen ám, de a lézernek irdatlanul magas ára volt, így a rászorulóknak csak igen kis hányada részesülhetett ebben a terápiában.

- *Ekkor gondoltál arra, hogy ki kellene fejleszteni egy hasonló eszközt, ami lényegesen olcsóbb, és mégis ugyanolyan hatású?*

- Pontosan. Biofizikai ismereteim alapján egy biológiai modell kidolgozásán gondolkodtam. Ez kapcsolódott össze Kertész Iván barátom komoly lézeres szakértelmével. Hosszú közös vitáink során kidolgoztuk a lézerefény biostimulációs hatásának biofizikai modelljét. Orvos barátaim segítségével krónikus fekélyek kezelését végeztük az első, polarizált fényt kibocsátó készülékünkkel. Ragyogó sikerekkel. Miután sok-sok kezelés után meggyőződünk arról, hogy a polarizált fénnel gyógyítani lehet, a feltaláló csoport – mert közben négyen lettünk - megbízott engem találmányunk menedzselésével.

- *Ekkor kezdődött az a sok évig tartó küzdelem, amelybe őszintén csodálom, hogy nem fáradtál bele. Mi a siker titka?*

- Egy-két évig próbáltam itthon gyártót szerezni. Nem sikerült. Bizalmatlanok voltak, nem hittek benne. Ha az a kérdés, hogy miben rejlik a siker, azt mondom, a rögeszmés hitben. Én hittem abban, hogy ez egy csodálatos eszköz, hiszen láttam, hogy olyan emberek gyógyulnak meg tőle, akik rég letettek arról, hogy valaha is egészségesek

lesznek. Ez a szinte fanatikus hit adott erőt, hogy végigküzdjem azt a pár rettenetes évet, amíg sikerült a találmányra – igaz, nem Magyarországon, ahol szerettünk volna - gyártót találni.

- *Végül is kik segítettek?*

- Barátaim dolgoztak Svédországban, Amerikában, Németországban. Ők láttak benne először fantáziát. A sikeres kezelések után ők finanszírozták külföldi útjaimat, amelyek során egyre több külföldi szakember győződhetett meg az eljárás hatásosságáról. Ezek az utak semmi mással nem kellett megbirkóznom, mint az egészséges szkepticizmussal, szemben az itthoni viszonyokkal, ahol ehhez még nagyfokú irigység is társult. A svájci cég egyébként nemcsak továbbfejlesztette az Evolite lámpát, hanem megbízott engem, mint tanácsadóját a kutatások szervezésével, vezetésével is.

- *A komoly tudományos munkát, a nem igazán nyolcórás munkaidőt, a külföldi utazásokat hogyan tudta összeegyeztetni a családi kötelezettségekkel? Hiszen épphogy elkezdődött önálló szakmai életed, máris megszülettek a lányaid, Éva és Judit.*

- Talán meglepően hangzik, de ez soha nem okozott problémát. A technikai feltételek adottak voltak, hiszen édesanyámmal és a háztartást vezető Mariskával éltünk együtt, a közös fedél minden áldásával és hátrányával együtt. Es ott volt a férjem, aki kutatói munkája mellett teljes odaadással segített a gyerekek ellátásában. Ő egyébként közgazdász, s közös vállalkozásunkban, a Biopton Gyógycentrumban is kitűnően tudja hasznosítani ilyen irányú képességeit. Az ő segítségüknek köszönhetően még gyakori külföldi útjaim sem jelentettek fennakadást a család életében. Nem gondolnám, hogy áltatom magam, amikor azt mondom, hogy jó anya vagyok. Ugy érzem, minden szeretetet, gyengédséget, törődést, odafigyelést megkaptak tőlem a gyerekeim, annak ellenére, hogy a munkanapjaim néha igen hosszúra nyúltak. A kislányaim emlékeznek az esti mesékre és altatódalokra, de azokra a maratoni telefonbeszélgetésekre is, amelyeket lábszárfekélyes idős emberekkel vagy a találmányunk iránt érdeklődő külföldiekkel kellett folytatni esténként lehalkított hangon, a mese után. Mindig nagyszerű kapcsolatom volt a gyerekeimmel, és ma is felhőtlen a viszonyunk. Nagyon

büszke vagyok rájuk. Es bár soha nem voltam a háziasszonyok gyöngye, a lakásban mindig rend és tisztaság van, mert nem szeretem magam körül a rendetlenséget. Persze van segítségünk, és most már azt is megszerveztem, hogy van valaki, aki főz a család részére.

- *Éva és Judit a te mintádon nőttek fel. Nem nagyon valószínű, de előfordulhat, hogy olyan férfival akadnak össze, aki házitündérként képzelt magának.*

- Megeshet. Természetesen segíteni fogom őket, amennyire csak tudom. A képességeik alapján remélem, ők is kiküzdik a megfelelő körülményeket. De ha mégsem, akkor sem lesz baj, mert végtelenül jó természetűek, intelligensen alkalmazkodnak majd a kevésbé kényelmes viszonyokhoz, és nem hiszem, hogy ez bennük törést okozna. Szerintem, ha arra kerül a sor, hogy háztartást kell vezetniük, ellátniuk egy családot, minden gond nélkül meg fogják csinálni. Mint ahogyan én is meg tudnám tenni, ha a szükség úgy hozná.

- *Mind a munkádban, mind magánéletedben sikeres vagy. Így látja egy kívülálló. De mit jelent valójában számodra a siker?*

- Létszükséglet. Számomra olyan fontos, mint a levegő. Szerencsére valóban bőven van benne részem. Úgy hozta az eddigi életem, hogy amibe belevágtam, az mindig jól sült el. Lehet, hogy nehéz volt valamit végigcsinálni, de végül siker koronázta. Az összes gondolatból, amely találmányértékű volt, sikeres és jó találmány lett. Némely esetben még anyagi haszon is származott belőle. Amikor valamiféle szervezésbe fogtam, mert javíthatatlan közösségi ember vagyok, azok is valahogy mind jól működtek.

- *Mint a Vállalkozói Klub a Bálint Közösségi Házban?*

- Igen. Három éve kezdtem szervezni, kicsit hobbijelleggel, azzal a céllal, hogy összehozzak különféle érdekeltségű csoportokat úgy, hogy kötetlen körülmények között jól érezzék magukat, hasznos információkhoz jussanak, és netán még üzletek is köttessenek. Úgy érzem, a vendégek és a publikum közötti dialógusok mindkét fél számára mindmáig gyümölcsözőek. Néhány név csak, a teljesség igénye nélkül: Baló György, Békesi László, Bokros Lajos, Berta Attila, Csehák Judit, Fekete János, Kornai János, Lengyel László,

Medgyessy Péter, Suchmann Tamás, Surányi György, Völgyes Iván, bankigazgatók és nagybefektetők, hazai és külföldi szakemberek. Különösen büszke voltam né. hány hónappal ezelőtti összejöveteleinkre. Hosszas és bonyolult szervezés után sikerült meginvitálnunk az Európai Unió nyolc tagállamának nagykövetét. Klubestünk arról szólt, hogy mit várnak ők Magyarország csatlakozásától, és mit remélünk mi ettől a lépéstől. Mindenki nyitott volt, őszinte hangon nyilatkozott. Azt hiszem, nagy hasznára volt ez az összejövétel a megjelent klubtagoknak és a vendégeknek egyaránt. Jelenleg ebben a klubban élem ki szervezői ambícióimat...

- *Merthogy felfüggesztetted, vagy tán fel is adtad politikai karrieredet, amely annak ellenére létezett, hogy állítottad, korábban nem foglalkoztál politikával. 1989-ben elkötelezted magad a szabaddemokraták mellett, és emlékszem, eufórikus hangulatban éjszakánként még plakátokat is ragasztottál a választások előtt a kerületedben. Sőt képviselőjelölt is voltál.*

- Ez igaz. A '90-es kampányidőszak életem egyik legboldogabb időszak volt. Elég kalandos úton kerültek szabaddemokraták közé. Még medicoros koromban nagyon jó kapcsolatba kerültem Ágoston Mihállyal, Országos Műszaki Könyvtár és Információs Központ akkori főigazgatójával. Ő kért meg, hogy próbáljak valamiféle megoldást keresni arra, hogy hihetetlenül gazdag adatbázisukat a magyarországi vállalkozók is igénybe tudják venni. Én kiküldtem vagy négyezer kérdőívet, amely arról szólt, hogy milyen információtípusra van leginkább szükségük a hazai vállalkozóknak. Természetesen ezt a témát alaposan körbejárva több kérdést tettem fel, és a kérdőív végén tudatosítottam a címzettekben, hogy ez a szolgáltatás, amelyet tervezünk, az ő érdekeiket kívánja szolgálni. A reakciók döbbenetesek voltak, nyilvánosságért kiáltottak. Az első számú meg. lepetést az jelentette, hogy a kérdőívek nagy többségét visszaküldték. Ez nemigen jellemző Magyarországon. A válaszokból süttött a bizonytalanság, az, hogy hiányzik mindenféle támogatás, szakmai és érdekképviselő egyaránt. Figyelmesen elolvastam a háromezernél is több választ, feldolgoz, tam, majd egy hosszú, elemző cikket írtam a tapasztalataimról, ami meg is jelent a Mozgó Világban A kisvállalkozó magányossága címmel. 1989 novemberét

írtuk ekkor, és én úgy éreztem, hogy ezeknek az elkeseredett vállalkozóknak valamit válaszolnom kell. Ekkor került kezembe a szabad demokraták gazdasági programja, az ún. Kék Könyv. Figyelmesen elolvastam úgy éreztem, ez az elképzelés fantasztikus, mert az én vállalkozóimnak szinte minden problémájára megoldást nyújt, És nemcsak nekik, hanem a társadalom összes rétege számára, Egyszerűen beleszerettem ebbe a programba. Egyik este lementem az SZDSZ VII kerületi irodájába, ahol akkor Demszky Gábor volt a képviselőjelölt. Óriási lelkesedéssel elmeséltem neki, hogy milyen hatalmas felfedezést tettem az ő gazdasági programjuk és a vállalkozók létkérdéseinek összefüggéséről. Úgy tűnt, előadásom megfogta őt, mert rögtön megkért, adjam mindezt elő az ott összegyűlt több tucat lelkes SZDSZ szimpatizánsnak. Rögtönöztem egy kis előadást, amelynek nagy sikere volt. Ezt követően megkértem arra, hogy vegyek részt a párt kampányában, mint a vállalkozói érdekek szószólója. Hát így kezdődött... Ettől kezdve beutaztuk az országot, én hatalmas hittel, győzelmünk biztos tudatában kampányoltam, s bizony még plakátokat is ragasztottam éjszakánként kis családommal együtt. Minthogy nappal gyűléseztünk, a plakátokra csak éjjel kerülhetett sor.

- *Mára mintha csökkent volna ez a lelkesedés...*

- A '90-es választások után engem személy szerint hidegzuhanyként ért, hogy nem győztünk, hiszen én nagyon hittem benne, és különben is ezt szoktam meg egész életemben. De sebjaj, mondtam magamnak, és létrehoztam az SZDSZ vállalkozói tagozatát, amely nagyszerű, aktív és okos szimpatizáns vállalkozókból állt. Akkor még néhány százan voltunk azzal az eltökélt szándékkal, hogy ha nem is a kormányzó, de a legnagyobb ellenzéki pártként jeleskedő SZDSZ-t segítsük, támogassuk a parlamenti törvénykezésben. Na, erre már nem nagyon volt igény, úgyhogy a kezdeti lelkesedéssel együtt a létszám is nagyon megcsappant, és lassan feloszlott ez a nagyszerű vállalkozói csapat. Ez nekem nagyon fájt. Körülbelül a '90-es választás kampányidőszaka alatt kezdtem el szervezni családi vállalkozásunkat, a Biopton Gyógycentrumot, amely szolgáltatásait tekintve egyedülálló volt - és ma is az - az egészségügyi magánvállalkozások között. Ekkor ajánlották

fel számomra az országgyűlési képviselői helyet az országos, illetve a fővárosi listán. Döntenem kellett a politikusi és a vállalkozói karrier között. Az utóbbi mellett döntöttem, úgy érzem, helyesen.

- *Gondolatban most elképzeltelek a parlament soraiban, s meg kell állapítsam, a legcsinosabb „honanyák” közé sorolnád. Egyáltalán, a legtöbb ember nem így képzelel el a komoly szakmai sikereket elérő nőket, pláne nem a tudósokat. Előnyt vagy hátrányt jelentett a pályádon, hogy rendkívül csinos, dekoratív nő vagy?*

- Hátrány semmiképpen nem volt. A férfiak magas aránya ma is jellemző a tudomány területén. Volt olyan nemzetközi konferencia, ahol csak néhányan voltunk nők. Mindig olyan előadásokkal szerepeltem, amelyek témája igazi kuriózum volt, és általában nagy sikert értem el prezentációimmal, amelyeket fejből és három nyelven tudtam tartani. Éreztem, hogy szakmailag is nagyra értékelnek. De az érdeklődő tekintetekből azért kiolvastam, hogy nemcsak a színvonalas előadásnak szól az elismerés, az érdeklődés.

- *A vállalkozó üzletasszony nem szorítja-e háttérbe a kutatót? Mi az, ami mostanában nagyon izgatja a feltalálót?*

- A fényterápia új felhasználási területével foglalkozom. Évekkel ezelőtt állatokon végeztünk vizsgálatokat. Egereket kezeltünk polarizált fényvel, aminek hatására immunrendszerük mérhetően aktivizálódott. Ezután az Állatorvostudományi Egyetem három tanszékén spontán daganatos kutyákon folytattak hasonló kezeléseket. Egyikük szarkómás volt, egy másiknak nyirokrendszeri daganata volt, a harmadiknak emlőtumorja. Eddig hét spontán daganatos kutya polarizált fényvel történő kezelését zárták le. Az immunológusok véleménye szerint a legagresszívabb daganatokkal rendelkező kutyák immunrendszere aktivizálódott leginkább a kéthetes, rendszeres polarizált fénykezelés ideje alatt és azt követően. Most azon fáradozunk, hogy az állatok esetében már sikeresnek bizonyult, immunstimuláción alapuló új terápiás módszert mihamarabb alkalmazhassuk az emberek kezelésében is.

Fenyő Márta lelkesedésével együtt is józan tudós. Nem hiszi, hogy megtalálta volna a rák vagy az AIDS ellenszerét. De azt igen, hogy a

súlyosan beteg emberek életminőségét javíthatja a fényterápia újfajta felhasználása úgy, hogy közben semmiféle káros mellékhatást nem okoz a kezelés. És már ez is óriási eredmény lenne. Az érettségi előtt egyik osztálytársa, Ungvári Judit az osztály összes diákjának körbeadott egy füzetet különféle kérdésekkel, ki milyen családot, otthont képzel el, hány gyereket szeretne, mik az elképzelései az életpályájával, az elérhető sikerekkel kapcsolatban. Márta azt válaszolta: „Nobel-díjat szeretnék kapni!”

Kívánjuk, úgy legyen...

BAYER ILONA